A°. 1829. No. 2.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 3 Januarij.

BERLYN, den 29sten December.

Verscheidene brieven van de Turksche grenzen behelzen de tijding, dat de Turken eene vruchtelooze poging gedaan hebben om Varna te hernemen. Het verlies zou van weerskanten aanmerkelijk geweest, en de sereskier, die het bevel over de Turken voerde, zwaar gekwetst zijn.

Brieven uit Odessa van den 12den December melden, dat *Omer-Vrione* uit Schumla eene beweging op Bazardschik gemaakt heeft, en de generaal *Roth* hem uit Varna te gemoet getrokken is.

LISSABON, den 13den December.

(Uit eenen brief.)

De Hof-courant maakt bij voortduring bulletins nopens den toestand der gezondheid van Don *Miguel* bekend. Buiten dezen weg, die ons altijd verdacht is voorgekomen, weten wij thans met genoegzame zekerheid, dat het levensgevaar, in hetwelk de overweldiger van den troon zich werkelijk bevonden heeft, sedert eenige dagen heeft opgehouden. De Miguellisten willen door hunne uitbundige vreugde te kennen geven, dat de tegenwoordige staat der zaken in Portugal door de herstelling van hun opperhoofd als 't ware geconsolideerd en duurzaam gevestigd is geworden; doch het algemeene gevoelen wint dagelijks meer veld, dat deze staat van zaken, hetzij Don *Miguel* al of niet zijne gezondheid weder bekome, onfeilbaar in korten tijd overhoop zal gestort worden. Volgens mededeelingen van het Spaansche kabinet aan dat van Portugal, heeft het Ministerie van lord *Wellington* gehoor gegeven aan de dringende voorstellingen, welke Koning *Ferdinand* zijnen buitengewonen minister Graaf *d'Ofalia* te Londen heeft laten doen, namelijk, om de Portugesche emigranten in Engeland te beletten op de kusten van Portugal eene landing te doen. Het kabinet van Madrid is beducht dat de souvereiniteit van Don *Miguel* bezwaarlijk door Spanje betwist kan worden, zonder in dit laatste rijk, tot groot gevaar van het bestaande gouvernement, den constitutionelen geest te laten doordringen. Deze houding van het Spaansche kabinet vermeerdert slechts het hagchelijke van den toestand, waarin zich dat Rijk bevindt, en kan, op zijn hoogst genomen, slechts als een palliative maatregel beschouwd worden, waarvan de terugwerking des te heviger zal zijn.

PARYS, den 29sten December.

De bijeenroeping der kamers veroorzaakt altijd in Frankrijk veel beweging; dit is het oogenblik, dat het ministerie zich tegen over de partijen gesteld ziet, en dit is altijd eene zware proef. De meeningen zijn wel sedert de laatste sessie weinig veranderd; maar men doet grootere eischen, zoodat zich de zwarigheden van zelve vermeerderd hebben. De toestand van het ministerie is zeer bedenkelijk; het weet niet aan welke partij het zich zal aansluiten. Daar het geene bepaalde overhelling tot eenige der partijen laat blijken, en door geene derzelve opregt ondersteund wordt, is eene zekere weifeling in zijne handelingen daarvan het gevolg. Het is niet voor de regter zijde der kamer, behalve in het ergste geval, en de afdeelingen der linker zijde en van het centrum ondersteunen het slechts uit vrees dat het door een ministerie der congregatie worde vervangen. De berekeningen der kamer zijn niet veranderd; de beide centrums hebben nog altijd de meerderheid in dezelve, en het ministerie kan zich slechts door aansluiting aan de bedoelingen dezer beide partijen gedurende de aanstaande sessie staande houden. Het ministerie heeft getracht haar genoegen te geven door eene nieuwe inrigting van den staatsraad, de verplaatsing van eenige prefecten, en het opstellen van eenige ontwerpen van wet, die met de bedoelingen der meerderheid stroken. De eerste dezer maatregelen heeft echter deze zamengevoegde partijen niet volkomen bevredigd, en men heeft dan ook reeds van een nieuw ministerie gesproken, dat uit haar midden zou worden gekozen. Dan de persoonlijke ongenegenheid des Konings omtrent sommigen dergenen welke men noemt, staat de uitvoering van dit plan in den weg. Intusschen ondersteunt de coalitie, in afwachting van betere tijden, het ministerie, en maakt deszelfs voornaamste hulp in de beide kamers uit. Het ministerie is niet in staat om haar te wederstaan. Het gewigtigste ontwerp in de aanstaande sessie zal eene wet zijn op de toekomstige zamenstelling der gemeente-besturen. De hoofd-inhoud daarvan is, zegt men, de volgende: de maires der steden zullen, gelijk de prefecten en onder-prefecten, door den Koning benoemd worden; dan de leden, welke hun zullen toegevoegd worden en aan welke een gedeelte van het bestuur zal opgedragen zijn, moeten door de arrondissement- en departementale collegien verkozen worden. Dit ontwerp zal zeker tot levendige discussien aanleiding geven en veel tegenstand ontmoeten, bij de regter zijde (de royalisten), omdat zij het als eene revolutionnaire concessie beschouwt, en bij de linker zijde, omdat zij het voor ongenoegzaam zal houden. Nogtans zal het welligt als eene verbetering van het tegenwoordige stelsel doorgaan. — Eene zaak van zeer neteligen aard, welke echter gelukkigerwijze haar einde bereikt heeft, is de bisschoppelijke tegenstand tegen de koninklijke ordonnantien van 16 Junij. Ook de hardnekkigste bisschoppen zijn thans toegetreden. Men heeft beweerd, dat het ministerie daartoe eenige punten heeft moeten toegeven; dit is mogelijk; doch dezelve kunnen van geen groot belang zijn.

— In eenen brief uit Modon wordt gemeld, dat de Grieksche regering heeft begonnen het krijgswezen op eenen vasten voet te brengen. De lijsten der legioenen zijn opgemaakt en eene leerschool voor de ruiterij opgerigt. Wanneer de kolonel *Fabvier* uit Frankrijk naar Griekenland zal zijn teruggekeerd, zal de oprigting der Grieksche armee gewis zeer worden bevorderd.

— Brieven uit Cadix van den 12 dezer melden, dat, sedert het vertrek der Fransche troepen van daar, de stad hoogst onveilig is geworden. Dagelijks worden er roovers gevat. In éénen nacht heeft men er niet minder dan 58 opgebragt. Een Fransch priester, die te Cadix gekomen was, om wisselbrieven in te beuren, is vermoord geworden.

BRUSSEL, den 31sten December.

De heeren *Oorlof* en *Remy*, die, zoo men zeide, beschuldigd waren van bij de plaats gehad hebbende onlusten oproerkreten te hebben aangeheven, zijn op vrije voeten gesteld.

— Den 27sten dezer heeft men te Brugge aan de afgevaardigden, die uit Brussel teruggekeerd zijn, eene serenade gegeven. Een groot aantal ingezetenen was daarbij tegenwoordig.

'SGRAVENHAGE, den 30sten December.

Het vonnis van de correctionele regtbank alhier, waarbij de boekdrukker *M. van der Ven*, ter zake van laster, ten opzigte van den heer *Faassen de Heer*, predikant te Schevingen, is veroordeeld tot eene gevangenis van zes maanden, *f* 600 boete en ontzegging van de uitoefening der burgelijke regten, gedurende den tijd van vijf jaren, is gisteren, in appel, door het Hoog Geregtshof, in deszelfs geheel bekrachtigd.

— Men heeft alhier tijdingen uit Java ontvangen, van den 2den September. In de laatste dagen hadden er weder eenige schermutselingen tusschen de Nederlandsche troepen en de muitelingen plaats gevonden, waarbij de eerste meestendeels de overhand hebben behouden.

Een troep muitelingen heeft evenwel, volgens deze tijdingen, door eenen onverhoedschen aanval op de inlandsche hulpbenden eenig voordeel behaald, doch er waren reeds eenige troepen tegen hen afgezonden, die hen waarschijnlijk spoedig zullen hebben gestuit.

De generaal *de Kock* bevond zich in het hoofdkwartier te Magellan, alwaar de Boetonsche hulptroepen reeds waren aangekomen. Volgens een der laatste rapporten stond de hoofdmuiteling, *Diepo Negoro*, te Samberote, alwaar hij eenige magt zamentrok en zich op eenen aanval van onzen kant scheen voor te bereiden.

ARNHEM, den 2den Januarij.

Handelsberigten uit Moldavie en Wallachije behelzen nog de volgende bijzonderheden omtrent de gevechten, welke laatstelijk tusschen de Russen en Turken in Bulgarie zouden hebben plaats gehad: — « De Turken hadden onder *Omer Vrione* de Russische verschansingen bij Bazardschik aangevallen, om eene beweging van den groot-vizier tegen Paravadi te ondersteunen, waarmede hij de insluiting van Varna ten oogmerk had. Dan de Russen hadden zich in hunne stelling te Bazardschik gehandhaafd en de Turken waren daarop naar Schumla teruggetrokken.» Van het Turksche korps, dat over Pravadi zou rukken, wordt in deze brieven niets naders gemeld; maar zij gewagen wel van Russische versterkingen, die in Wallachije waren aangekomen. — In eenen brief van de Moldavische grenzen wordt wijders nog gemeld, dat de pacha's van Orsova, Widdin en Silistria zich bij Silistria vereenigd, en te zamen operatien tegen de gemeenschaps-linie der Russen van Varna naar Schumla begonnen hadden.

Mengelwerk.

DRIE ARTIKELS OVER DE MINISTERIELE VERANTWOORDELIJKHEID.

No. 1.

Er wordt zeker niet in de grondwet met zoo vele woorden gezegd, dat de ministers aan de natie, dat is aan de wet, verantwoordelijk zijn (1), noch ook dat de Koning onschendbaar is. Maar er wordt even min in dezelve een woord gevonden, dat zij alleen aan den Koning verantwoordelijk zijn. De zevende afdeeling van het derde hoofdstuk der grondwet zegt alleen, dat de Koning de ministers benoemt en ontslaat naar welgevallen; eene bepaling, geheel overeenkomstig den aard der zake, alzoo het zijne dienaren zijn, door wier tusschenkomst het hoofd van den staat de aan hetzelve toegekende regten moet uitoefenen, zonder dat zij, uit hoofde van die betrekking, bevoegd of geregtigd zijn, zich tot daden, strijdig met de grondwet of met andere wetten, te laten vervoeren.

Maar al kon uit die bepaling van het derde hoofdstuk worden afgeleid (hetgeen echter het geval niet kan zijn) dat de ministers alleen aan den Koning verantwoordelijk waren, gelijk dit door den minister van justitie in de zitting der Tweede Kamer, van den 2den December 1828, zeer uitdrukkelijk is beweerd geworden, — welke beteekenis, kracht en gevolg zou men dan aan zoodanige verantwoordelijkheid mogen toekennen?

Als zij indedaad meer dan eene bloote klank zal wezen en aan het denkbeeld en de bedoeling van Z. Exc. zal beantwoorden, dan moet zij het *tegenovergestelde* zijn van die ministeriele verantwoordelijkheid, welke vele leden der Tweede Kamer hebben voorgestaan, die wij in onze aangehaalde Nommers ontwikkeld hebben, en die hierin gelegen is, dat de ministers zich, in het misbruik hunner magt, in het overschrijden der wetten, niet op het bevel of den wil des Konings kunnen beroepen, om zich vrij te waren voor de straf, door de wet op zoodanige overschrijdingen of misbruik van magt vastgesteld, of nog vast te stellen. Doch is zij het *tegenovergestelde* van deze laatst bedoelde verantwoordelijkheid, dan volgt er uit, dat de ministers door zulke wets- en strafbepalingen niet in het minst zullen verbonden zijn, daar de beoordeeling van de vervulling hunner ambtspligten, zoo als de minister zich uitdrukt, *alleen en alleen* aan den Koning toekomt. Als het bevel van hunnen meester deze zijne eerste dienaren aan de wet zou kunnen onttrekken, door slechts te beweren en zelfs te bewijzen, dat zij op uitdrukkelijken last deszelfs souvereinen wil hadden volvoerd, wat zou dan art. 177 beteekenen, hetwelk, zoo als de minister dit ook volmondig erkent, hem wegens het begaan van misdrijven in en buiten zijne functien voor den Hoogen Raad zou doen te regt staan? En echter, zoo in de bewering, van alleen en alleen aan den Koning verantwoordelijk te zijn, zin en kracht zal zijn gelegen, dan moet er dit het gevolg van wezen, dat de ministers met de verantwoording aan de wet niets te maken hebben, — of de stelling van Z. Exc. beteekent *niets*. Want de beide soorten der omschrevene verantwoordelijkheid staan, gelijk wij dit reeds opmerkten, volstrekt tegen elkander over; zoo dat de minister, door alleen, en alleen aan den Koning verantwoordelijk te zijn, volgens den door Z. Exc. daaraan gehechten zin, het niet meer aan de natie of de wet zou zijn.

Daar nu echter in eenen geregelden staat, waar de onderscheidene magten grondwettig zijn ingesteld, en van elkander onafhankelijk behooren te wezen, de misdaad niet aan het gebied der wet vermag onttrokken te worden, valt het gemakkelijk in het oog, dat de ministers even als ieder ambtenaar en elk individu aan de wet verantwoordelijk zijn.

Maar het is uit dien hoofde ook even moeijelijk te begrijpen, hoedanig de stelling des ministers, van alleen en alleen aan den Koning verantwoordelijk te zijn, in verband met onze instellingen is te brengen. Men zal het dan ook waarschijnlijk tamelijk wel eens zijn, dat, hoe men ook met woorden verkiest te spelen, de ministers de wet en ook bijzonder de grondwet, waaraan zij trouw zweeren, tot rigtsnoer hunner daden moeten nemen; terwijl ook in deze zelfde grondwet geen woord gevonden wordt van hunne bevoegdheid, om zich, wegens overtreding op den wil of last des Konings te kunnen beroepen, of, zoo als men het noemt, aan Hoogstdenzelven alleen verantwoordelijk te zijn. Het komt er dan slechts op aan, dit rigtsnoer juist aan te wijzen, d. i., bij eene wet duidelijk te bepalen, welke daden en handelingen voor misdadig gehouden en welke straffen daarop bedreigd worden. Om zich voor de toepassing van zoodanige wet te hoeden, zijn er slechts twee wegen open; — of volstandig zijne medewerking te weigeren tot het uitvaardigen en uitvoeren van besluiten, maatregelen en daden, als strafbaar bij zoodanige wet erkend; — of, deze moedige standvastigheid niet in staat bevonden wordende de bedoelde overschrijdingen der wet voor te komen, — zijnen post neder te leggen. Een minister zal dus niet kunnen gezegd worden, door den wil zijns meesters tot de overtreding dier wet verpligt te zijn geweest, vermits niemand tot eenige daad kan gedwongen worden, zoo lang hem de vrijheid overblijft, zich aan den op hem werkenden invloed en dwang te onttrekken. Leent dus een minister zijne hand in het daarstellen of uitvoeren van een besluit, waarbij het eigendoms-regt wordt aangerand; waarbij, zonder medewerking der wetgevende magt, belastingen worden ingevoerd of verhoogd; waarbij op den vastgestelden loop van het regt inbreuk wordt gedaan, door de regtbanken onbevoegd te verklaren, over sommige zaken kennis te nemen; of waarbij op de grondwettige voorregten der provinciale en gemeentelijke besturen inbreuk wordt gedaan enz. enz. — dan is hij strafbaar als schender van de grondwet, die de grenzen van elke magt heeft aangewezen, en dergelijke handelingen noch aan den Vorst, noch aan de ministers, die hij tot uitoefening van zijn gezag noodig heeft, toekent, en die geen onderscheid maakt, of zoodanige handelingen, d. i. overtredingen van hare voorschriften, al dan niet *op last* eener hoogere magt worden ten uitvoer gebragt.

Neemt deze verantwoordelijkheid van de wet weg, of laat dezelve krachteloos worden, door dat zich de ministers op het bevel des Konings kunnen beroepen, zoo zullen wij het despotismus zien te voorschijn treden; want er is alsdan eene magt, die zich boven de werking der wet kan verheffen. Zoo waar is het, dat, als men eens van algemeen erkende grondbeginselen afwijkt, gelijk de minister van justitie in het ontkennen der ministeriele verantwoordelijkheid aan de wet, volgens den algemeen daaraan gehechten zin, gedaan heeft, men aan de ergste misleidingen bloot staat, en alle instellingen op losse schroeven stelt.

(Het vervolg hierna.)

UITTREKSEL UIT DE ADVERSARIA VAN *U.*

Vervolgingen, krachtens de Wet van 20 April 1815. Er is tegenwoordig veel activiteit op dit punt. Hoe komt dit? Waaraan is sulks toe te schrijven? Aan niets anders dan aan de onverdiende eer, die men dezen en genen aandoet, van hem de magt toe te schrijven van in *Nederland oproer te kunnen stichten!* In *Nederland*, waar men onder de regering van eenen teregt geliefden Koning gelukkig en tevreden leeft; — waar men begint uit te rusten van de woelingen van vroegere tijden; — waar de vete, uit voormalige partijschappen ontstaan, is verdwenen; — waar het Zuiden en Noorden zich al meer en meer beginnen te verbroederen? Daar zouden *leugenige* of *kwaadaardige* woorden van dezen of genen weinig bekenden schrijver *oproer kunnen stichten — onrust verwekken?* Geenszins. Die dit denkt, beleedigt ons volkskarakter, dat, Gode zij dank! nog niets van zijne vastheid niet heeft verloren. — Maar nu men die waanzinnigen heeft gaan vervolgen, nu worden hunne schriften gelezen; nu doen zij zich als martelaren voor, nu worden zij het onderwerp aller gesprekken, en de voortbrengsels van hunne pen, die anders, gelijk de *Champions*, in eene nachtwaak zouden *ontstaan* en *verdwenen* zijn, worden gezocht, worden bestudeerd, worden algemeen verspreid. — Ach, had men nimmer in die pot geroerd! Wie weet hoe ver zich hare verpestende uitwasemingen kunnen verspreiden?

Waarom veracht men dikwijls de lessen der ondervinding, om bot te vieren aan eigen gekrenkte eerzucht? KOTZEBUE laat, in zeker tooneel of blijspel, een zijner personaadjen, als het een of ander niet goed afloopt, zeggen: *dat komt van 't lezen.* Wij voor ons gelooven echter, dat, indien sommige magistraats-personen *wat meer lazen*, er menige onaangenaamheid zoude kunnen worden voorgekomen. Er is een zekere CARNOT, die zegt ergens: « Er moet tusschen de justitie en de staatkunde een koperen muur worden opgetrokken; zoo dra dit gebeurt, zal alles tot de « grootste orde terug keeren, zonder eenige de minste schok te gevoelen; « *c'est principalement en effet, à la manière dont s'administre la* « *justice, que l'on doit le trouble ou le maintien de l'ordre et de la* « *tranquilité publique.*» — Maar mij dunkt ik hoor nog antwoorden: « die CARNOT is een Franschman, en zou die ons, solide Nederlanders, leeren hoe men de justitie moet administreren? dat hebben wij al zoo lang geweten, dat wisten onze vaderen reeds zoo goed; — nu, op het laatste gedeelte der redenering valt niets te zeggen — maar omdat HUGO GROTIUS, *cum sociis*, het zeer goed wisten, daarom waren alle zijne tijdgenooten hem niet gelijk; noch toen, noch nu zaten de grootste en praktikaalste regtsgeleerden in de regtbanken en hoven, of vervulden de aanzienlijkste bedieningen in den staat.»

Het is een misselijk principe, om niet te willen leeren van anderen. — Eigenwijsheid is de regterhand van de domheid. — De kanselier de L'HOPITAL zeide tot de eerste overigheidspersonen van zijnen tijd: « *Vous* « *n'êtes juges que du pré et du champ, et non de la croyance et des* « *moeurs; si vous ne vous sentez pas la force de commander à vos* « *passions, renoncez à une profession, qui ne peut plus vous convenir.*»

— *Apologie.* Eertijds hield men dit voor iets, dat *lofspraak* aanduidde; nu beteekent het evenveel als *calomnie.*

— *Nadrukken* is bij Christenen een vergrijp, waaruit eene actie *en dom-*

(1) Zie onze Couranten van den 29. April en den 6. Mei, No. 52 en 55, van 1828, waar in het breede over deze verantwoordelijkheid gehandeld is.

mage et interêts geboren wordt; bij Joden is het een *crimen laesae majestatis*.

De Blaauwboekjes zijn gelijk aan botte messen; zoo men dezelve niet met kracht drukt, zullen zij niemand schaden; maar als het regt ze aan te tasten, worden zij op den slijpsteen der publieke opinie geslepen, en in gevaarlijke werktuigen herschapen.

— *Ontdekkingsreizen.* Onze voorvaderen waren daarin eerste meesters, en waren verstandig genoeg, om, al schreven zij juist geen' uitlokkenden stijl, hunne eenvoudige, onopgesmukte, maar voor de geheele wereld belangrijke dagverhalen uit te geven. — Het nakroost wordt niet ten onregte door den vreemdeling beschuldigd, dat het van zijne togten weinig aan het publiek mededeelt, terwijl de Engelsche RAFFLES, CRAWFURD, MALCOLM en zoo vele anderen, niet aarzelen hunne bevindingen wereldkundig te maken. Het is dus eene belangrijke verschijning, om nog voor het einde van 1828 eene oorspronkelijke ontdekkingsreis in het licht te hebben zien komen. *Nederland* heeft dezelve te danken aan een verdienstelijken luitenant ter zee der eerste klasse, den ridder D. H. KOLFF; zijne *reize door den weinig bekenden zuidelijken Molukschen Archipel, en langs de geheel onbekende zuidwestkust van Nieuw-Guinea, gedaan in de jaren 1825 en 1826*, is nu onlangs van de pers gekomen bij den boekhandelaar G. J. A. BEIJERINCK, en is, gelijk alles, wat wij aan die pers te danken hebben, proper en enkostbaar uitgevoerd, terwijl eene zeer naauwkeurige kaart van gemelden Archipel, de waarde van dit werk, dat in een deel kompleet is, zeer verhoogt. — Wij hopen dat de, zoo wij vermeenen, nog jeugdige, en, blijkens zijne wijze van verhalen, nederige KOLFF; zal ondervinden, dat de *Nederlanders* zoodanige werken op prijs weten te schatten, en niet ter wille van de prachtige uitgave van buitenlandsche reizigers, dit boek vol wetenswaardige daadzaken onachtzaam zullen voorbijzien. — Wij, die nog wat ouderwetsch zijn op sommige punten, nagen het gaarne in de handen van alle zeehandelaren; zij zullen er, hierin staan wij hun borg voor, meer nut uit kunnen trekken, ter verbetering van den vaderlandschen handel, dan uit den voorandaten roman, de huiläzdste melodrame, of de verschrikkelijkste opera. — Zegt het voort.

— BELLET EN JADOR. Deze beruchte namen circuleeren thans in alle geschriften van den dag, en hunne verbanning van den Nederlandschen bodem heeft nitvallen doen ontstaan tegen het gouvernement, en adviesen van beroemde regtsgeleerden in de wereld gebragt, die aan een zeer lelijk euvel mank gaan, van, per abuis op eene geheele verkeerde stelling te zijn gegrond; doordien de heer DUPRONANX, en alle die, zich zijne zaak hebben aangetrokken, ongelukkig of onvoorzigtig genoeg, het besluit van Z. M. den Koning, waarbij dezelve gratie heeft verleend aan die oproerige vreemdelingen, niet *goed* of, nog waarschijnlijker *geheel niet* hebben gelezen, en door om te tasten als een blinde naar de kleuren, gevochten hebben tegen een' reus die niet bestond. — De Koning verleent aan BELLET EN JADOR gratie van hunne gevangenisstraf, doch gelast hen tevens zijn rijk te verlaten, met bijvoeging, *dat het effect dezer gratie zal ophouden, zoodra zij gegnatieerden een voet op het Nederlandsch grondgebied zetten*.

Al een beleefd bedankje voor het genadige regt, zijn BELLET EN JADOR ongetrokken; maar al hadden zij zulks, gelijk zij nu tegen de waarheid aan goedvinden te zeggen, gedwongen gedaan, behoefden zij dan zoo veel geschreeuw uit te geven. Volgens 's Konings eigen bepaling, hing van hunnen wil geheel af, om het effect der gratie te doen ophouden. Zoo dra zij toch weder in ons rijk kwamen, verviel de gratie en moesten zij hunne straf uitzitten; dit te doen, hing en hangt nog van hen af, en het is bezwaarlijk te begrijpen, hoe of kundige mannen advijsen kunnen geven, die vrij kras van toon zijn, zonder zich te waarborgen, dat de daadzaken, die men hen opgeeft, waarlijk zoo zijn voorgesteld als zij inderdaad hebben plaats gehad. — Niet altijd kan de regtsgeleerde zich daarvan vergewissen; maar hier, waar het een besluit geld, moest niemand advijseeren, dan met het stuk zelve voor zich. — Zoo echter de minister van justitie had kunnen goedvinden, om dit koninklijk besluit, dadelijk na de eersten aanval, dien men op hetzelve deed, openbaar bekend te maken, dan hadden er vele onaangenaamheden kunnen worden voorgekomen; en wij vermeenen, hoezeer wij geen ministerieel verstand bezitten, dat ook hier geldt: *melius est praevenire quam praeveniri*.

— *Onafhankelijkheid der regterlijke magt* is geheel iets anders, dan waarvoor velen het willen hebben gehouden; het geeft, naar ons oordeel, te kennen, *dat de regter aan niemand verantwoording schuldig is dan aan God en zijn geweten*.

Heeft dus de regter zich geenszins te storen aan ministeriele rescripten of aanpalingen van wetten, hij moet evenmin zich bekreunen aan de goed- of afkeuring van het publiek, ja, al dreigt hem de heffe des volks met persoonlijke vervolgingen, rustig zijnen weg gaan, en nog ter regter nog ter slinker zijde afwijken. — Zij, die eene andere meening over *regterlijke onafhankelijkheid presteren*, zijn niet ongelijk aan de *sans-culottes* van vroegere dagen, die *losbandigheid* met den eernaam van *ware vrijheid* bestempelen. — *Heffe des volks* — *Jan hagel*, bestaat niet altijd uit lieden van de gemeenste en laagste standen; niet de lage trap waarop men op de maatschappelijke ladder staat, is hier het uitsluitend kenmerk, meer dan eens hebben zoogenaamde fatsoenlijke lieden getoond, tot het *jan hagel* te behooren.

Wie den vrijen loop der justitie zoekt te stremmen, en om zijn ongenoegen over wettige vonnissen te toonen, baldadigheden pleegt, seditieuse kreten aanheft, zich zelfs zoo verre vergeet om de glazen in te smijten behoort, al was hij de zoon van eenen hertog of graaf, tot *de heffe des volks*.

NEDERLANDSCHE INFANTERIE.

Bij iedere bevordering, welke bij de armee plaats heeft, ontstaat bij de officieren der infanterie de onaangename gewaarwording, dat zij in alle rangen achter hunne jongere wapenbroeders moeten blijven. Reeds zijn bij de overige wapens verscheidene 1ste kapiteins, die in 1814 hunne militaire loopbaan begonnen hebben, terwijl degene, die zelfs in 't begin der omwenteling als 2de luitenants bij de infanterie zijn aangesteld, het nog niet verder dan tot 1ste luitenants hebben kunnen brengen; op weinige uitzonderingen na, zijn alle kapiteins, welke dien graad onder het *Fransche* bestuur bekleedden, tot hoofd-officieren bevorderd geworden; maar bij de infanterie zijn nog omtrent tachtig van dien tijd, voor welke zeer geringe vooruitzigten tot eenige bevordering bestaat. Hun wapen is ook het eenigste, waarbij geene 1ste klasse van kapitein is daargesteld, en de ondaten in rang zijn', ten aanzien der traktementen. Met de jongste 2de kapiteins der vesting-artillerie gelijk gesteld; zelfs bij de hoofd-officieren bestaat een vrij aanmerkelijk verschil, en het is vooral opvallend, dat ook de kolonels een verminderd tractement genieten, hoewel de chefs der afdeelingen infanterie het gewigtigste bevel voeren.

De nadeelige organisatie, welke de infanterie in 1819 door de inlijving der 17 linie-battaljons heeft bekomen, is de groote oorzaak van het thans bestaande verschil, en het laat zich duidelijk aanzien, dat, zoo lang de tegenwoordige organisatie der armee bestaan blijft, ook in 't vervolg de minste bevorderingen bij de infanterie zullen plaats hebben; men zal de gegrondheid dezer stelling uit het hiesbijgevoegde bepaalde getal der officieren kunnen beoordeelen.

Bij het wapen der Genie.	*Bij het wapen der Artillerie.*
6 Kolonels.	6 Kolonels.
8 Lt. Kolonels.	12 Lt. Kolonels.
8 Majoors.	17 Majoors.
36 1ste Kapiteins.	73 1ste Kapiteins.
12 2de Kapiteins.	16 2de Kapiteins.
36 1ste Luitenants.	128 1ste Luitenants.
36 2de Luitenants.	102 2de Luitenants.
Bij het wapen der Kavallerie.	*Bij het wapen der Infanterie.*
9 Kolonels.	18 Kolonels.
9 Lt. Kolonels.	17 Lt. Kolonels.
18 Majoors.	54 Majoors (hier onder thans nog verscheidene Lt. Kolonels.)
36 Ritmeesters 1ste klasse.	383 Kapiteins.
36 Ritmeesters 2de klasse.	454 1ste Luitenants.
90 1ste Luitenants.	783 2de Luitenants.
90 2de Luitenants.	

Deze sterkte levert nagenoeg de volgende verhouding der rangen in elk wapen:

RANGEN.	bij de Genie.	bij de Kavallerie.	bij de Artillerie.	bij de Infanterie.
De Kolonels tot de Luitenant-Kolonels . .	1 : 1⅓	1 : 1	1 : 2	1 : 1
De Luitenant-Kolonels tot de Majoors . .	1 : 1	1 : 2	1 : 1⅓	1 : 3
De Hoofd-Officieren tot de Kapiteins . . .	1 : 2⅕	1 : 2	1 : 2⅝	1 : 4⅓
Hoofd-offic. en kapiteins tot de 1ste en 2de luit.	1 : 1	1 : 1½	1 : 2	1 : 2⅗

Uit deze verhouding blijkt, dat de kansrekening in alle rangen zeer ten nadeele der infanterie is, dat dezelve vooral zeer spaarzaam in hoofd-officieren is bedeeld, en eenen grooten overvloed van 2de Luitenants heeft, waardoor wij hoe langer hoe meer enkel mannen van hoog gevorderde jaren aan het hoofd der infanterie moeten bekomen; door den tijd zullen ook de minste generaals uit dit wapen komen, daar de kolonels van de armee, ingevolge hunne ancienneteit, tot dezen rang bevorderd worden, en bij de genie, kavallerie en artillerie op eene sterkte van 784 officieren 21 kolonels, bij de infanterie op 1709 officieren 18 kolonels zijn aangesteld.

Het is moeijelijk na te gaan, waarom men bij onze armee zulke belangrijke voordeelen zoowel ten opzigte der bevordering als der tractementen

aan de bijzondere Wapens heeft verbonden, waardoor de Infanterie zoo zeer beneden hen is gesteld; men zal hiervan vergeefs een voorbeeld bij de overige mogendheden zoeken, en daar de kracht van een leger vooral in derzelver eensgezindheid bestaat, zoo komt het ons voor, dat het zoo wel door de billijkheid als door eene goede staatkunde gevorderd wordt, om, zoo veel mogelijk, aan de onderscheidene wapenen gelijke voorregten toe te kennen.

Onder het wijze en regtvaardige bestuur van onzen Koning kunnen ondoelmatige inrigtingen niet altoos blijven bestaan; en indien de heeren Inspecteurs-Generaals der Infanterie hunne opmerkzaamheid ook eens op de weinige bevordering der mindere officieren mogten vestigen, zoude dit voorname punt welligt de aandacht van Zijne Koninklijke Hoogheid den Commissaris-Generaal van oorlog kunnen verdienen. Wij vleijen ons, dat het aan dezen Vorst zal voorbehouden zijn, het evenwigt tusschen de onderscheidene wapens te herstellen, en dat de Infanterie die verbeteringen ondergaan zal, welke de Artillerie onder het bijzondere bestuur van Zijne Koninklijke Hoogheid heeft mogen ondervinden.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 2^{den} Januarij 69 werd VITELLIUS, tot IX^{de} Keizer van *Rome* verkozen. De geschiedenis beschrijft hem als een Vorst, die van zijn buik zijn God maakte en aan niets dan brasserijen dacht.

Den 2^{den} dito 1492 hielden FERDINAND V en IZABELLA hunne plegtige intrede binnen *Grenada*.

Den 2^{den} dito 1712 stond FILIPS V de *Spaansche Nederlanden* aan den Keurvorst van *Beijeren* af.

Den 3^{den} dito 1675 vielen de *Zweden* in het *Brandenburgsche*.

Den 3^{den} dito 1741 had er een groote doorbraak in den *Lingendijk* bij *Kedichem* plaats, waardoor duizende morgen lands overstroomd werden terwijl de *Alblasserwaard* een gelijk lot onderging, bij welken rampspoed de milddadigheid der *Nederlanders* weder luisterrijk uitblonk.

Den 3^{den} dito 1752 werd de beroemde *Duitsche* geschiedschrijver JOHANNES VON MULLER, geboren, wiens werken nog voor de beste in het vak der geschiedenis gehouden worden.

ARNHEM, den 3^{den} Januarij.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 2 Jan. 2 El 5 Palm 5 Duim; gewassen 0 D., gevallen 30 D.
Den 3 dito 2 El 5 Palm 5 Duim; gewassen 0 D., gevallen 0 D.

SCHOUWBURG TE *ARNHEM*.

De Nederduitsche Tooneellisten, onder Directie van de Heeren *OBELT*, *KUP* en *DE KONING*, en protectie van Z. K. H. den Prins van *Oranje*, zullen de eer hebben ten Tooneele te voeren,

Op Zaturdag, den 3^{den} Januarij 1829.

DE DOCHTER VAN DEN PORTIER,

Nieuw Tooneelspel, in 3 Bedrijven, naar het Fransch van ETIENNE, ARAGO en ANICET, door den Heer OBELT, den Zoon. Nooit alhier, maar overigens in *Frankrijk* en de *Nederlanden*, bij herhaling, met goedkeuring vertoond.

Gevolgd van:

DE GENERAAL *MOREAU*,
OF DE DRIE TUINIERS,

Geschiedkundig Blijspel, van VOGEL, in één Bedrijf; gegrond op eene te *Gros Bois* in 1803 plaats gehad hebbende gebeurtenis.

*** CONCERT OP DE GUITARRE,
TE *ARNHEM*.

Op Maandag, den 5^{den} Januarij 1829, des avonds ten 6 ure, zal het reeds aangekondigde Concert op de Guitarre, in eene der Zalen van het Logement *den Arend*, in de Rijnstraat, plaats hebben, om hetwelk bij te wonen alle geëerde Inteekenaren en verdere Liefhebbers der edele Toonkunst op het minzaamst worden uitgenoodigd.

JULIUS PLESSNER.

---

§ § § Op Woensdag den 14^{den} Januarij 1829, des morgens ten 10 ure, zal er, ten sterfhuize van den Heer *HEYNEN*, te *Zevenaar*, door het ministerie van den Notaris *PLIESTER*, publieke verkooping gehouden worden van 5 drachtige KOEIJEN, 5 groote MALEN, 6 OSSEN, 6 EENWINTERS, 1 KALF, 5 alle uitmuntende WERKPAARDEN, 2 vette VARKENS en circa 50,000 Nederlandsche Ponden HOOI.

---

† † † De ONDERNEMERS hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat de NACHT-DIENST, tusschen *Amsterdam* en *Nijmegen* over *Arnhem* en *Utrecht*, gedurende den winter en tot nadere bekendmaking, ingevolge bekomene autorisatie is geschorst.

Van *Arnhem* vertrekken dagelijks de navolgende Diligences:

Naar *Amsterdam*, *Utrecht*, *Rotterdam*, *'s Gravenhage*, *Brussel*, *Antwerpen* en geheel *Belgie* en *Frankrijk*, des morgens ten negen ure van *het Zwijnshoofd*.

Naar *Amsterdam* en *Noord-Holland* over *Amersfoort*, te *Amsterdam* aankomende onder beurstijd, ten 7 ure des morgens van *de Zon*.

Naar *Zutphen* des namiddags ten 5 ure, van *het Zwijnshoofd*, corresponderende des morgens ten 4 ure op *Deventer* en *Zwolle*.

Naar *Nijmegen* des morgens ten 7 ure en des middags ten 3 ure; van het bureau in de Weverstraat en des namiddags ten circa half vijf ure van *de Zon*.

De beide laatsten corresponderen op den snelwagen naar *Cleve*, op *Venlo*, de eerste over *Grave* op *'s Hertogenbosch*, *Breda*, *Antwerpen*, *Brussel* en *Belgie*.

Het Bureau is gevestigd bij den Directeur *W. CNOPIUS*, in de Weverstraat te *Arnhem*.

De corresponderende Ondernemingen zijn die van het Koninklijk Pruissische Gouvernement, van de Heeren *LAFITTE CAILLARD en Comp.* te *Parijs*, en *BUSSO, BREARD, COELMAN en Comp.* te *Brussel*.

---

§ § § De Heer *DENNEBECQ*, SENIOR, voordeelig bekend door geheel *Nederland*, alsmede in het grootste gedeelte van *Europa*, heeft de eer het geëerde Publiek te berigten, dat hij binnen de Stad *Nijmegen* voor de eerste maal is aangekomen en aldaar in zijne Tent, geplaatst op het *Kalhof*, eenige VERTOONINGEN zal geven.

De Vertooningen zullen dagelijks aan de Tent en elders geaffigeerd en geannonceerd worden.

---

† † † De Ondergeteekenden hebben de eer het Publiek, en in het bijzonder hunne geëerde begunstigers, ter kennisse te brengen, dat de COMPAGNIESCHAP der BIERBROUWERIJEN, genaamd *het Hart* en *het Witte Paard*, canterende onder de firma van *PULSERS en RATERING*, met ultimo dezes jaars zal ophouden te bestaan, bedankende zijlieden bij deze hunne respective Kalanten, voor de gunst en het vertrouwen, waarmede zij zich gedurende hunne Associatie vereerd zagen.

Wij verzoeken wijders alle die aan deze Societeit nog iets te vorderen hebben, of verschuldigd zijn, daarvan zoo spoedig mogelijk opgave of betaling te doen aan den Heer *H. J. RATERING*, welke met de likwidatie der zaken belast is.

Arnhem, den 29sten December 1828.

Wed. H. J. PULSERS.
H. J. RATERING.

---

† † † Door bovenstaande Advertentie geven wij kennis van de aanstaande ontbinding onzer COMPAGNIESCHAP, en hebben mits deze het genoegen het geëerd Publiek, en speciaal onze goede Begunstigers, te informeren, dat, te beginnen met primo Januarij aanstaande, de BIERBROUWERIJ, *het Hart*, door de Weduwe *H. J. PULSERS* en haren Schoonbroeder *J. F. PULSERS*, zal worden aanvaard en onder de firma van de Weduwe *H. J.* en *J. F. PULSERS* voortgezet. — Terwijl op dien zelfden datum de Bierbrouwerij, *het Witte Paard*, door *H. J. RATERING* voor zijn privé-rekening zal worden gedreven.

Wij nemen overigens de vrijheid deze onze nieuwe Etablissementen het Publiek op het vriendelijkste aan te bevelen, onder belofte eener solide bediening.

H. J. RATERING.
Wed. H. J. PULSERS.
J. F. PULSERS.

---

† † † Er wordt verlangd, tegen de maand Mei 1829, eene KINDERMEID, van middelbare jaren en de Hervormde Godsdienst, in staat om voldoende Getuigschriften van hare bekwaamheden, zedelijk gedrag en goed humeur te produceren, en voorts als Kindermeid hebbende gediend. — Ook vraagt men eene WERKMEID; beide in een fatsoenlijk Huis in eene der voornaamste steden van *Vriesland*.

Men gelieve zich met gefrankeerde brieven, onder letter K., te adresseren ter Boek- en Courantdrukkerij van *C. A. THIEME*, te *Arnhem*.

---

† † † Een PERSOON, van middelbaren ouderdom, bezigheden verlangende, wenscht zich in eene FABRIEK of TRAFIEK te Associeeren, waarin hij tevens werkzaam zou kunnen zijn, liefst in de Provincie *Gelderland* of in het Zuidelijke gedeelte van het Rijk; hij zou in staat zijn om, in jaarlijksche termijnen van 2 à 3000 Gulden, ongeveer *f* 20,000 te kunnen aanbrengen. — Wie hierop reflectie zou mogen slaan, wordt verzocht zich met vrachtvrije Brieven en de noodige inlichtingen te adresseren aan de Letters A. A., onder couvert van den Uitgever der Arnhemsche Courant, *C. A. THIEME*, te *Arnhem*.

---

§ † † Op den eersten Januarij 1829 is door *C. A. THIEME*, aan den heer Burgemeester der Stad *Arnhem* vertoond, om in het Nederduitsch te doen vertalen: *Geschichte der Europäischen Staaten, herausgegeben von A. H. L. HEEREN und F. A. UKERT. Hamburg 1829.*

*** HANOVER- OF ZINKINGSNUIF.

Deze zoo zeer alom gezocht wordende SNUIF, waarvan de bestanddeelen bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en bij de Provinciale Geneeskundige Commissie te *'s Hage*, bekend zijn, welke, door de bevoegde autoriteit te *Cleve* scheikundig is onderzocht en goedgekeurd, en waarvan de voornaamste bestanddeelen in het Kruidkundig Woordenboek van den heer LEMERY, als verzachtende, ontbindende en oplossende worden beschreven, overtreft zoo verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk, de oplossingen van verstoppingen in het hoofd, dat dezelve, met regt, tot dagelijks en algemeen gebruik kan worden aangeprezen.

Gemelde Snuif, van eene aangename geur, wordt thans, behalve bij den vervaardiger, Js. LÉON, te *'s Hage*, tegen 40 Centen het pakje van eene Nederlandsche Once (en ook bij het lood), bij zijne Correspondenten, (welke thans bijna negentig in getal zijn), in de voornaamste steden van het Rijk, verkocht; zijnde voor de Provincie *Gelderland*, de heeren: H. W. VAN MARLE, te *Apeldoorn*; H. G. KLAASSEN, te *Arnhem*; D. en H. WILMERINK, te *Doesborgh*; G. OOSTERBEEK, te *Harderwijk*; de Wed. HOOGENDYK, te *Nijmegen*; M. SPILLENAAR, te *Tiel*, en F. C. OEFFELMAN, Boekhandelaar, te *Zutphen*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.